

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ára 1 lej

V. évfolyam 22 sz.

1936 január 23.

Csütörtök

V. György meghalt

Keddre virradó éjjel -- angliai időszámítás szerint -- 11 óra 55 perckor elhunyt a világ leghatalmasabb birodalmának uralkodója

A walesi herceg, VIII. Edward néven ma Anglia trónjára lép,

de csak a mélygyász letelte után, hat hónap múlva koronázzák meg

London január 21.

Keddre virradó éjszaka 23 óra 55 perckor romániai időszámítás szerint 2 óra 55 perckor rövid távirat röptette szerte a világba hogy V. György angol király hosszas szenvedés után békésen elhunyt. Bár az egész világ már el volt készülve a tragikus halálra a közvélemény azonban mélyen megrendülve fogadta a hírt, amely a hatalmas brit világbirodalmat a legmélyebb gyászba borította.

Minden trónváltásnál különösen ilyen hatalmas birodalom vezetésében beállott változásnál a közvélemény érthető aggodalommal teszi fel a súlyos kérdést: mi lesz ezután? Mit hoz a jövő? Kétségtelen, hogy erre a feleletet az új angol király, VIII. Edward fogja megadni.

V. György †

VIII. Edward

V. György angol király halála pillanatában a sandringhami királyi kastély hatalmas betegtermében ahol a király már 5 nap óta feküdt, jelen volt Mary angol anyakirályné a walesi herceg, a yorki hercegi pár és a kenti hercegi pár, a belügyminiszter és a három udvari orvos.

Angliai időszámítás szerint 23 óra 55 perckor az egyik udvari orvos a csendesen pihenő király teste fölé hajolt megvizsgálta az ütőerét, a következő pillanatban sápadtan emelkedett fel és bejelentette, hogy

az uralkodó abban a pillanatban adta vissza lelkét a teremtőjének.

A királyi család tagjai térdre estek a király halottaságánál és pár pillanatig némán maradtak ott.

Az angol alkotmány értelmében a walesi herceg azonnal édesapja örökébe lép.

A belügyminiszter, rendeletileg közölte a londoni posta vezérigazgatójával, hogy az egész ország területén hirdessék ki a király halálát és huzzassák meg a szent Pál székesegyház nagyharangját, amelyet

király halálakor és a király koronázásakor szoktak meghuzni.

Az uralkodó halála után azonnal összeült az angol titkos tanács, amely megállapítja a trónöröklés rendjét. Eszerint a walesi herceg trónralépése után a walesi hercegi cím, mivel Edward király nőtlen, egyelőre nem száll át senkire. A trónörökös a yorki herceg, míg Mary királyné mindaddig, amíg Edward király nem nősül meg az udvar első hölgye és a király mellett reprezentálja a királyi családot.

Ma délután a lordok háza, valamint az angol alsóház ülést tartott és tudomásul vette majd egy hét múlva ismét összeül ratifikálják VIII. Edward trónralépését.

A titkos tanács kiáltványt adott ki a néphez és bejelentette a királyi trón betöltésénél történő változást. Ugyancsak a titkos tanács 6 hónapi mély udvari gyászt rendelt el. Az új uralkodó megkoronázása a mélygyász letelte után fog fényes ünnepek között végbemenni.

A király halála hírére a Britt birodalom minden katonai állomásán, valamint az admirálisoknál a lobogókat félárbóca éresztették.

A londoni tőzsde a haláleset miatt nem tart ülést, ugyancsak zárva maradnak az országban az összes színházak és mozik.

HITLER INTÉZTE AZ ELSŐ RESZVETTÁVIRATOT
LONDONBA

V. György király halála híre pillanatok alatt terjedt el az egész világon. Szinte ugyanazon pillanatban megindultak a táviratok százazrei London felé hogy az uralkodók- államfők kormányok és képviselők részvételüket fejezzék ki a gyász fölött. Először azonban a sandringhami palotába Hitler távirata érkezett meg, aki külön táviratban fejezte ki részvétét VIII. Edward és Mary anyakirálynénak. Ugyancsak Hitler rendeletére az elnöki kancellári palotára, valamint a középületeken félárbóca éresztették a lobogókat.

(Tudósításunk folytatása az 5. oldalon)

Bécs legelőkelőbb szállodájában őrizi a rendőrség Gross Jenőt

Bűnügyi zárlat alá helyezik Gross és családja vagyonát

Bucuresti, január 21.

A nagyszabású Cagero Gross ügyben a vizsgálóbíró vasárnap is szakadatlanul folytatta a vizsgálatot és a kihallgatásokat. Ezek során számos újabb hamisításokra jöttek rá. Megállapítást nyert, hogy a különböző üzleteken nemcsak maga Gross, de a Cagero alkalmazottai is milliókat kerestek.

Stanescu vizsgálóbíró az ország valamennyi bankjához körlevelet intézett és fel szólította őket, hogy azonnal tegyenek jelentést arról, ha valamelyiküknél Gross Jenő, felesége valamint leányai nevén takarékbetétek, folyószámla, safe stb. van elhelyezve. Mindez nemcsak Grossra és családjára, hanem mindazokra is vonatkozik, akik a Cagero ügybe beje vannak keverve. A körlevél részletesen közli ezeknek a névsorát valamint azt, hogy ezeket a bankbetéteket stb. a vizsgálóbíró bűnügyi zárlat alá helyezi.

Igen érdekesen halmozódnak az események Gross kiadatása körül. Mint most kiderült, Románia és Ausztria között nincs kölcsönös kiadatási egyezmény. Így az Gross kiadatása ismét elhúzódhat. Ezzel szemben az igazságügyminiszter úgy nyilatkozott, hogy a kiadatási egyezmény fennáll és így Gross kiadatásának semmi akadályát annál kevésbé, mert szó sincs arról, hogy Gross nem román állampolgár. Kiderült az is, hogy Gross nem az ügyéségi fogházban hanem Bécs egyik legelőkelőbb szállodájában, a Bristolban őriztetik — diszkrét formában — a rendőrség.

Végül óriási szenzációt keltett Bucurestiben a Lupta leleplezése, amely szerint a „Porunca Vremii” című antiszemita lap 300.000 lej készpénz támogatást kért és kapott Gross Jenőtől, illetve a Cagerótól. A Lupta közli az erre vonatkozó levelezéseket és fényképeket is.

Madgearu a kamarában, Gafencu a szenátusban interpellált a Gross-ügyben

Bucuresti, január 21.

A négyhetes karácsonyi szünet után tegnap délután a parlament ismét megnyitotta üléseit. Ugy a kamara mint a szenátus első napját csaknem teljes egészében a Cagero-Gross panama ügye foglalta le.

A parlament megnyitása minden különösebb formalitás nélkül ment végbe és a kamarában Madgearu szólalt fel a Cagero-ügyben. Hangoztatta hogy az a tény hogy egy magyar zsidó, mint Gross és a hitleris-

ta Schmutzler teljesen a maguk kezébe tűdték kaparintani az ország külkereskedelmét és a jegybankot százmillióval károsíthatták meg, csak úgy fordulhatott elő, — hogy Barbu Dumitrescu és Leonte Moldoveanu is jóváhagyták mindezeket. Kijelentette Madgearu hogy amennyiben nem kap megfelelő választ, úgy újabb interpellációt terjeszt elő ebben az ügyben.

A szenátusban Gafencu interpellált hasonló szellemben a Cagero-ügyben.

Könnyű Katót táncra vinni...

Felmentett a törvényszék egy bihormegyei leányrablót

Oradea, január 21.

Szenzációs bűnpert tárgyalt a törvényszék harmadik szekciója. A vádlott 23 éves legény, aki most szerejt le. Nem kevesebbel van vádolva, mint leányrablásal. A súlyos bünt a következő módon követte el:

Ezelőtt három évvel Albis Florian ciu estli legény megismerkedett Bojdis Raveica 14 és fél éves leánnyal. A legény udvarolni kezdett a korához képest feltűnően fejlett leánynak aki szívesen fogadta az udvarlást. Nem úgy a leány özvegy édesanyja, aki minden erejével tiltakozott a fiatajok szerelme ellen.

Egy téli este azután megtörtént a „tragédia”. Albis Florian kihívta a leányt ott levő szekereére emelte, a lovak közé cserdített és elment.

Még akkor éjjel az édesanyja sirva szaladt a csendőrségre és feljelentette Albis Florian leányrablásért. A csendőrség meg is indította a vizsgálatot, amelynek eredményeképp a fiatal legényt és a leányt tettenérték.

Az eljárás megindult a legény ellen, akit leányrablással vádolt meg az ügyészség. Közben a fiú bevonult katonának, de az elrabolt leány édesanyja házában egészséges fiugyermeknek adott életet.

A fiú leszolgált a katonaságot és hazament. Nagyon természetesnek vette hogy megjelent a leánynál és hívta vissza. A

szerelme nagy volt úgy, hogy a leány elment a fiúval.

A törvényszék többszöri halasztás után most vette ismét elő az ügyet és megtartotta a tárgyalást. A fiút kihallgatták. Az erősen védekezett azzal hogy nem volt leányrablásról szó. A leány akart menni vele de az édesanyja nem engedte. Így azután megrendezték a rablási jelenetet.

Behívták a leányt aki erősen szégyelli magát. Végül nagynehezen kiböki hogy ő igenis akart menni a fiúval. A törvényszék erre büncselekmény hiányában felmentette a vádlottat az asszonyrablás büntetése alól. Az ítélet jogerős.

Egy fiatal házaspár halálos vasuti balesete Pestszentlőrincen

A férj meghalt, az asszony súlyos sérüléseket szenvedett

Budapest, január 21.

Borzalmas szerencsétlenség történt a pestszentlőrinczi állomáson. A szerencsétlenség áldozata egy fiatal házaspár. Markó Lajos 24 éves szövőmester feleségével Bárány Ilonával a vasuti állomáson a személyvonatra várt. A fiatalok túl közel állottak a vasuti sínekhez úgy hogy amikor

Jobb- és baloldali szervezkedés Lengyelországban

Varsó, január 21.

A rendőrség tudomására jutott hogy a lengyel ifjak körében szélső jobboldali szervezkedés folyik. A rendőrség a megtartott házkutatás alkalmával igen sok kompromitáló iratot talált és ennek alapján több mint száz embert letartóztatott.

A katonai törvényszék tegnap három kommunista férfi és két nő felett hozott ítéletet, akik azzal voltak vádolva, hogy tagjai a kominternnek. A fővádlott egy Rieger nevű fiatal leány, aki egy ismert nagy iparosnak az egyetlen leánya. Valamennyi vádlott 3-3 évi fegyházat kapott.

— Gyomor- és bélbántalmak, hasüregbeli vérpangás, izgékonyosság, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, ijedősség, általános rosszullét, a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megszűnnek, ha a beteg néhány napon át reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik. Az emésztőszervi bajok orvosprofesszorai általánosan dicsérik a Ferenc József viz enyhe és megbízható hatását és azt gyakorlatban sűrűn rendelik.

Rejtélyes diákeltűnések Baltiban

Balti, január 21.

Feltűnést keltő hír érkezik Baltiból. Rövid egy hét leforgása alatt két fiatal diák tűnt el nyomtalanul a városból.

Egy héttel ezelőtt Fuchs Vasile törvényszéki jegyző feljelentést tett a rendőrségen, hogy unokaöccse, Grosu Anatolie harmadik gimnazista, aki az iskolaév alatt nála lakik, egy nappal ezelőtt délután elment hazulról azzal, hogy iskolába megy, de azóta nem tért vissza. Másnap reggel ke-reste az iskolában, ahol kiderült, hogy előző délután nem is volt előadás. A jegyző arra kéri a rendőrséget, hogy indítson nyomozást a gyermek megkeresésére.

A rendőrség bevezette a nyomozást, azonban mielőtt bármilyen eredménye is lett volna ismét szenzációs eset történt. Sojtu-novski Victor első gimnazista gyermek hasonló körülmények között eltűnt szüleinek lakásáról. Most már az ügyészség is beleszólt és a legerélyesebb nyomozást rendelte el, mert az a gyanu merült fel, hogy valamilyen gyermekrabló banda működik a városban.

Dr Imas M. Róza

a cluj-i egyetem volt tanársegéde, gyermek orvos, bel és nőgyógyász rendel Bucurestiben Str. Nicolae Filipescu 32. sz. (prin batistei). Speciális csecsemő és gyermektáplálási tanácsok. Quartz-kezelés (Telefon 2-44/76.)

Álomkirálynő

— Társadalmi regény — 33

Már nem hallotta mit beszél a barátja annyira elfoglalták a saját sötét gondolatai.

Végre nehézkesen felemelkedett a helyéről és kezét nyújtott a fiatal festőnek. Fritz észrevette barátja feltűnő sápadtságát de a mai nap izgalmainak tulajdonította.

Sven nem mert hazamenni.

Nem mert Betti néni mindent meglátó szeméi elé kerülni kettős bánatával.

Betty néni ismerte Juliát, aki az utóbbi időben gyakran meglátogatta Svent műtermében is és sok bosszúságot okozott, mert nem bánt az öreg hölgygel azzal a tisztelettel, amelyet Sven anyai nagynénjével szemben mindenkitől elvárt.

Sokáig bolyongott a főváros utcáin és sikerült némiképpen visszanyernie nyugalmát, mire a Sönderheim palota kapuján beengedett.

Julia tréfás duzzogással sietett eléje.

— Ejnye, kedves vőlegény uram, hát illik a türelmetlen menyasszonyt ennyire megvártni?

Sven megütközéssel állapította meg, hogy a családtagokon kívül még mások is vannak a menyasszonyos háznál.

— Ugy-e nem haragszol kedvesem — mondta Julia, — hogy néhány meghitt barátunkat is elhívtuk az eljegyzési ünnepélyre?

Sven igyekezett néhány barátságos szót szólni és engedte hogy menyasszonya körülhordozza a vendégseregen, amelyben Julia néhány barátnőjén kívül Julia édesanyjának rokonai voltak. A saját, jórészt szegénysorban élő rokonaival a bankár nem igen szokott büszkélkedni és az eljegyzésre sem hívta meg hozzátartozóit.

A vendégek elhalmozták szerencsekivánságaikkal az ifjú párt. Sven igyekezett a társalgásban résztvenni. Egyik vendég kérdésére valamilyen hirtelen ötlettől elkapatva így felelt:

— Az esküvő napját még nem határoztuk meg de szeretném minél előbb megtartani. Ha a menyasszonyom is beleegyezik legszívesebben március első vasárnapjára tűzném ki!

Clarisse esküvőjének napját nevezte meg amelyet a fiatal festőtől tudott meg.

Julia örömteljes meglepetéssel nézett vőlegényére.

— Ilyen hamar? Hiszen alig tudunk a berendezkedéssel elkészülni.

Most Sönderheim ur elegyedett a beszélgetésbe.

— Arra ne legyen gondotok. A berendezést magamra vállaltam, azt az utolsó szögig tőlem kapjátok. Az én vőmnek ne legyenek kicsinyes anyagi gondjai.

Sven mélyen elpirult erre az újabb tapintatlan közbeszólásra és igyekezett a beszélgetést más vágányra terelni. De ebben sem volt szerencséje, mert a kiállítás került szóba és az egyik vendég a hercegi jegyespárral folytatott beszélgetés iránt érdeklődött.

— Még szerencse, hogy nem vagyok féltékeny természetű, különben féltékeny lennék arra a halvány szőkeségre — jegyezte meg Julia nevetve — Sven egy szót sem alart emondani nekem ebből a beszélgetésből.

Sven ebben a pillanatban legszívesebben megfojtotta volna a menyasszonyát. Nem bírta elviselni, hogy valaki Clarisséről ilyen felületesen nyilatkozzék.

A vacsora a késő éjszakai órákba nyúlt és mikor a vendégek eltávoztak, Sven még ottmaradt egy ideig, hogy az esküvő részleteit megbeszéljék.

(Folytatjuk.)

4 oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG"

1936 január 23.

Minden eshetőségre számítva

Három ügyvéd védi a marseillei királygyilkosokat

Páris, január 21.

Mint ismeretes az aix-en-provencei esküdtszék február 5-én kezdi újra tárgyalni a marseillei királygyilkosság bünperét. Az aix-i főügyész a bűntársak perének tárgyalásával kapcsolatban a védelem körül előreláthatólag előálló nehézségekre való tekintettel kérte a bíróság enökét, hogy nevezzen ki több ügyvédet, hogy a tárgyalást

minden körülmények között meg tudják tartani. Az enök most az ügyvédi kamarával egyetértve megbizta Bonelli, Noel és Carssol ügyvédek, hogy tanulmányozzák a dosszárt, hogy be nem látott fordulat esetén hivatalból nyomban el tudják látni a védelmet még abban az esetben is hogyha a vádlottak a maguk részéről ezt a kijelölést nem fogadják el.

Bíróság dönt a baia-marei bányászok béremelési kérésében

Az állam 10 százalékos emelésre hajlandó, de a munkások 30 százalékos emelést kérnek

Baia Mare, január 21.

Ismeretes, hogy az állami bányák és a bányamunkások között már hónapok óta béremelési vita indult meg. A munkások az általános gazdasági helyzet romlására való tekintettel béremelést kértek. Az állam nem is zárkózott el az emelés elől és 10 százalékos béremelést szavazott meg. A munkások azonban nem elégedtek meg eny

nyivel és harminc százalékos emelést kértek. Az igazgatóság ebbe nem hajlandó bele menni. Már-már úgy volt hogy a munkások sztrájkot kezdenek amikor a munkások vezetői igen érdekes határozatot hoztak. Beadványt adtak a járásbíróshoz hogy az döntse el a kérés jogosságát. A szokatlan ügyben a járásbíróshoz a közeljövőben fognak dönteni.

Felfegyverzett banditák támadása egy spanyol rendőrfőnök ellen

A közelharcban elesett egy tiszt és egy munkás

Madrid január 21.

Tegnap éjjel több felfegyverzett bandita megtámadta Jerez város rendőrfőnökét, aki az egyik éjjeli őrs kíséretében inspekción tartott. A rendőrfőnök kirántotta revolverét és a támadókra lőtt, mire azok visszontarták a tüzet. Az egyik golyó a közelben álló munkást találta aki holtan esett össze.

A gyilkos tett elkövetése után a banditák egy kocsmába menekültek, amelynek ajtaját eltorlaszolták. Közben azonban a riadóra kivonult egy szakasz katona egy főhadnagy vezénylete alatt megadásra szólította fel a banditákat. A banditák azon-

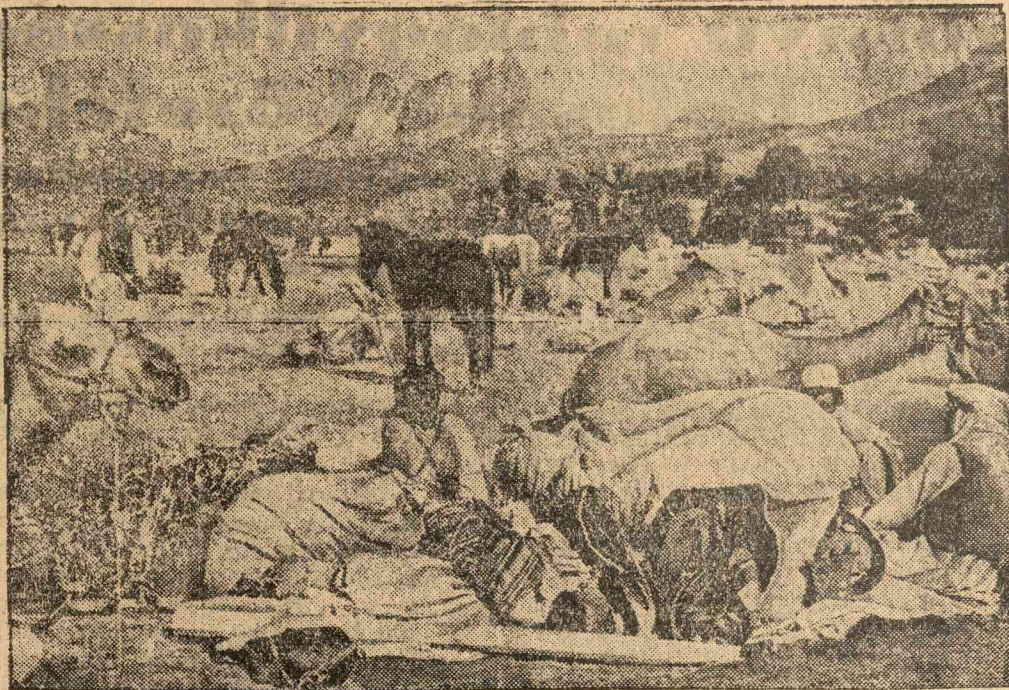
ban revolverlövessel válaszoltak. Az egyik golyó szíventálta a főhadnagyot, aki holtan esett össze. Általános tüzharc keletkezett, amelynek során sikerült a banditákat elfogni.

MAKULATURA

újságpapír olcsó árban nagyban és kicsinyben kapható a

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4

Olasz hadsereg a Tembien fensíkon

Az eritreal front legvéresebb harcai folytak le a Tembien-fensíkon, ahol most — mint képeinkön látható — irreguláris olasz csapatok (lybiai spahik) táboroznak.

Veszedelemes tűz pusztított Oradeán

Elégett egy Eroul Necunoscut ucai ház padlásán
elhelyezett két szekér széna

Oradea, január 21.

Tegnap este kevéssel 7 óra után köny-nyen veszedelemessé válható tűz pusztított Oradeán az Eroul Necunoscut uca 34. sz. ház istállójában és ennek padlásán.

A szóbanforgó ház Serdült József tulajdonát képezi, ahová tegnap délután Bartha László falusi gazdálkodó két szekér szénát fuvarozott be. A szénát az istálló padlásán helyezték el, majd Bartha eltávozott.

Az esti órákban a széna — eddig még meg nem állapított okokból és körülmények között — tüzet fogott. A padlásról feltörő füstöt hamarosan észrevették és előbb a

házbeliek kezdték oltani a tüzet, amely azonban egyre inkább elterjedt a gyúlékony szénán, úgy hogy kénytelen voltak kihívni a tűzoltókat.

Először már a padlásra elhelyezett széna teljesen elpusztult, sőt a tűz lehúzódt az istállóban elhelyezett szalmára is. A tűzoltók közel egy órai megfeszített munkájának árán gátat vetettek a tűz pusztításainak.

Ma reggel azután rendőri bizottság szállt ki a helyszínre, hogy a tűz okát megállapítsa.

Titokzatos bombarobbanások egy angol város üzleteiben

Három halottja és több sebesültje van
a rejtélyes merényletnek

London, január 21.

York város lakói tegnap óta valóságos pánikban élnek. Tegnap délelőtt York egyik legelőkelőbb üzletében bomba robbant. Az üzletben igen sokan voltak és három ember a helyszínen meghalt míg többen többé-kevésbé megsebesültek.

Kevéssel később egy másik üzletben szintén felrobbant egy bomba amely titokzatos módon került a helyszínre. Szerencsére itt nem történt sebesülés. A hatóságok megindították a nyomozást a rejtély felderítésére.

Dégre!

Nappal is lesz villanyáram Zalaun

Zalaun, január 21.

A városi villanytelepnek egy régi terve valósult meg néhány nappal ezelőtt: a Ganz gyártól két teljesen modern, Diesel motorral kapcsolt dinamót vásároltak. A nagyobbik, 165 lóerős gép az éjszakai áram szolgáltatáshoz volt szükséges, a kisebbik 82 lóerős gép pedig májustól nappal lesz üzemben. A régi gőzgépet sem adják el, mert az a zavartalan áramszolgáltatás biz-

tosításához lesz szükséges. A két gép vétel-ára 1.200.000 lej, amihez még hozzájön a 12 százalékos behozatali pótdíj is ami így 145.000 lejt tesz ki. Az új gépek beszerzésének költségeiből a fogyasztókat és a város lakosságát semmi sem terheli. A nappali villamosáramot különösen az ipari üzemek és rádiótulajdonosok fogadták nagy örömmel.

Szörnyű rablógyilkosság Botosani közelében Ismeretlen banditák megfojtottak egy öregasszonyt, majd levágták orrát, lábait és kezét

Botosani, január 21.

A közeli Santa Maria községben olyan gyilkosság történt, amelynek körülményei a lakosokban valóságos borzalmat keltett.

A falu lakosai tegnap reggel észrevették hogy az egyik házban teljesen egyedül lakó Caslaru Rizandra 65 éves öregasszony szokása ejlenére nem kelt fel. Az ajtó be volt csukva, az ablakokon a függöny leeresztve. Rosszat gyanítva értesítették a csendőrséget amely kiszállt a helyszínre, betörték az ajtót és belépve a szobába, megdöbbenő látvány tárult a szemük elé.

A szoba közepén hatalmas vértócsa közepén éjtelenül feküdt az öregasszony, akinek mind a két keze, lába és az orra hiányzott. Az első pillanatban látszott — hogy rablógyilkosság történt. A szobában minden fel volt forgatva és minden érték-

tárgy hiányzott. Azt is megállapították, hogy a borzalmas tettet többen követték el.

A rendelkezésre álló adatokból a csendőrség a következőképp állította össze a tényállást:

A gonosztevők éjnek idején behatoltak a házba. Az öregasszony a gyanus zajra felriadt és segítségért akart kiáltani. A banditák erre megrohanták, letéperték a földre és megkötözték. Ugy látszik, hogy az asszony valakit a tettesek közül felismert és ezért a banditák elhatározták, hogy meggyilkolják Caslaru Rizandrárt. Előbb megfojtották, de azt hitték, hogy még nem halt meg és árulójuk lehet, ezért mindkét lábát kezét levágták, majd megcsúfították arcát is, amennyiben többé lemeztették az orrát. A szerencsétlen asszony házat azután feldúlták és minden el-

emeltét elvitték.

A csendőrök azt hiszik, hogy a tettesek Rusu Neculai Cazacu és Ivan Cojocaru legényekkel azonosak akik a gyilkosság éjszakáján nyomtalanul eltűntek. Ebben az irányban meg is indult a nyomozás.

Nagy sikert aratnak a ciałatelei műkedvelők Oradeán

Oradea, január 21.

Két napon át vendégszerepelt Oradeán a ciałatelei, vistai, merai, tireai műkedvelő társulat együttese, élükön Sz. Ferenczi Zsuzsi Kós Dodó, Szabó Ilonka művésznőkkel kitűnő tolu író „Csáki bíró leánya” című és Balog Lászlóval, akik Szentimrei Jenő, a népballadát adták elő valami olyan elem erejű színpadi képességgel amely a legműködőbb közönséget is hámlatba ejtette.

A falu őstehetségei sorakoztak fel a Katholikus Kör színpadán két estén át és és nagy, komoly sikert arattak. Ami annál szebb eredmény, mert a ciałatelei műkedvelők nem iskolában tanulták a művészetet, hanem népi erejükből fakadt az. Különösen a székely énekek és falusitancok tetszettek a közönségnek, amely sürri tapsokkal köszönte meg a valóban páratlan műélvezetet.

Kérje minden olvasónk az „Erdélyi Magyarság” 1936. évi naptárát a bizományosól. Ára 5 lei!

RÁDIÓMŰSOR

SZERDA

Bucuresti: 12.30: Hírek és lemezek. — 14.15: Hírek 14.30: Gramofonlemezek 15: Hírek 18: Rádiózenekar 20: Hírek 20.15: Lemezek 20.55: Üzenetek 21.05: Stadelman orgonaművész és Cocea Gy. csellóművész játéka az evangélikus templomból 22.05: Anna Mária énekel 22.30: Hírek. Kis rádiózenekar.

Budapest I.: 7.45: Torna, utána hanglemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízfélzészolgálat 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból időjárás-jelentés 13.05: Hanglemezek 13.30: Hírek. 14.15: Pontos időjelzés 18: Az 1. honvéd gyalogezred zenekara 19: Ifj. Follner Frigyes dr. előadása 19.30: Cigányzene 20.40: Hangjátékelőadás a stúdióban: Julika 22.25: Dell'Agnoia Giovanni zongorázik 23: Hírek 23.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar 24: Jazz 1.05: Hírek.

CSÜTÖRTÖK.

Bucuresti: 12.30: Hírek és lemezek — 14.15: Hírek 14.30: Gramofonlemezek 15: Hírek 18: Felolvasás 18.15: Stefanescu zenekar 19: Felolvasás 19.15: A zene folytatása 20: Hírek 20.15: Lemezek 20.55: Hangverseny ismertetése 21.15: A filharmonikusok szimfonikus hangversenye, utána: lemezek 23.45: Hírek külföldre. 23.55: Hírek.

Budapest I.: 7.45: Torna Utána: hanglemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízfélzészolgálat 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárás-jelentés 13.05: Hanák A. zongorázik 13.45: Hírek 14: Hanglemezek 14.20: Hírek 17.10: Vitéz Hefty Frigyes előadása 17.45: Pontos időjelzés 18: Gazdasági előadás 18.30: Szalonötös 19.30: Jóó Tibor dr. előadása 20: Hanglemezek 21.10: Hírek 21.30: A Korál Kamaratársaság hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből 23.30: Időjárás-jelentés 23.35: Cigányzene 24.20: Jazz 1.05: Hírek.

3. oldal „ERDELYI MAGYARSÁG”
1936 január 23.

VIII. Edward felesküdt az alkotmányra

London, január 21.

Az elhunyt királyt kedden hajnalban a sandringhami Mária Magdolna templomban szállították, ahonnan holnap Londonba viszik és a westminsteri apátság székesegyházában ravatalozzák fel. A székesegyház kapuit megnyitják a nép előtt, hogy az angol birodalom minden egyes lakója még egyszer lássa uralkodóját.

Az angol lapok gyászkeretben jelentek ma reggel és részletesen beszámolnak az elhunyt uralkodó utolsó perceiről. Mint a sors szeszélyes játékát említik meg azt a tényt, hogy V. György angol királyt ugyanabban az órában érte utól a halál, mint apját, VII. Edwardot és nagyanyját, Viktoria királynét.

Az uralkodó utolsó ténykedése az államtanács felállításáról szóló okirat aláírása volt. Ezután elvesztette eszméletét és többet nem is tért magához.

A titkos tanács MacDonald elnöklete alatt ma délután ülést tartott és ezen az elnök bejelentette a halálesetét, valamint azt, hogy a walesi herceg VIII. Edward néven elfoglalta apja trónját. Ezt aztán kiáltványban tudatták az angol néppel. Amikor ez megtörtént, VIII. Edward is megjelent a titkos tanács ülésén, majd rövid beszédet mondott és letette az esküt az alkotmányra és a skót egyház törvényeire.

A parlament két háza délután szintén ülést tartott — az angol király halála az egyedüli eset, amikor a parlament külön meghívás nélkül ül össze — és az alsóházban a speaker, a felsőházban pedig a lárkancellár számolt be az uralkodó elhunytáról és VIII. Edward trónralépéséről.

A román királyi udvar gyásza

Bucuresti, január 21.

V. György angol király halálának híre a hajnali órákban érkezett meg Bucuresztbe és általános megdöbbenést és részvétet váltott ki. A lapok különkiadásokban számoltak be a világ legnagyobb birodalmának súlyos gyászáról. A kora reggeli órákban értesítették a halálhírről Carol királyt és Maria anyakirálynét. Mindketten azonnal drótnélküli táviró utján küldték el részvétáviratukat az angol királyi családnak.

Bárt a temetés időpontját illetően még nem történt intézkedés, Maria anyakirályné elhatározta, hogy személyesen vesz részt a temetésen a királyi család képviselőivel.

A királyi udvar egyelőre 30 napos udvari gyászt rendelt el. Ezt a gyászt azonban hat hónapra hosszabbítják meg.

Római jelentés szerint pár perccel az angol király halála után Rómában a lapok, amelyek azonnal megjelentek közölték a halálhírt az ország népével. Az olasz király, aki szintén részvétáviratot intézett VIII.

Kipling műveit tilos árusítani Németországban

Berlin, január 21.

A Német Birodalmi Kulturkamara egyik vezetője Urbach professzor kijelentette, hogy a kamara előterjesztést tesz a kormánynak Rudyard Kipling több művének betiltására.

A kamara azért teszi meg ezt a lépést mert véleménye szerint a „Kim” és a „Dzsungel-könyv”, de Kipling egyéb művei is az angol világhegemóniát hirdetik, németellenesek és „angolosan blazírtak”.

Rudyard Kipling, aki Anglia egyik legnagyobb és legnépszerűbb költője volt, tudvalevően mult héten halt meg és Anglia nemzeti gyászt ült a nagy író halála alkalmából.

Eduard királyhoz, három hetes udvari gyászt rendelt el. Még arról nem döntöttek, hogy az angol király temetésén Viktor Emanuelt ki fogja képviselni. Több mint valószínű, hogy nagyobb küldöttség élén a piemonti herceg jelenik meg a ravatalnál. Genf január 21.

Az angol király halálának híre a nemzetközi érdeklődés háttérébe szorította a genfi eseményeket. A 18-as bizottság tegnap délután ülést tartott azonban semmiféle határozatot nem hozott. A „Reuter” iroda jelentése szerint a 18-as bizottság ülésén Eden lord Anglia álláspontját fogja kifejteni a megtorlásokkal és a Földközi tengeri helyzettel kapcsolatban. A 18-as bizottság sem fog dönteni hanem albizottságot fog kiküldeni a helyzet tanulmányozására és annak megállapítására hogy milyen politikai következményekkel járhat az olaszankció alkalmazása. Ez az albizottság jelentést tesz majd a 18-as bizottságnak, amely azután dönteni fog.

V. György halálának híre Genfben faldalmas megdöbbenést váltott ki. Eden külügyminiszter valamint az ausztráliai főmegbízott a mostani ülészak elnöke azonnal elhagyták Genfet és Londonba siettek. Ilyen körülmények között a Népszövetség ülését elhalasztották, de halasztást szenvedett a 18-as és 13-as bizottságok ülése is.

További intézkedésig megszakították a Londonban folyó tengerészeti értekezlet üléseit is.

Kitolódik a francia kormányválság Anglia gyásza miatt

Páris, január 21.

A francia sajtó a belpolitikai helyzettel foglalkozva, kétségtelennek tartja, hogy a kormány lemond, de ugyanakkor megállapítja, hogy Nagybritannia gyásza következtében ez a lemondás néhány napi késedelmet szenved.

Lebrun elnök személyesen vesz részt a temetésen és hivatalból ott kell lennie a külügyminiszternek — Lavalnak — is. Így a francia belpolitikában V. György temetési

szertartásának lezajlásáig szünet áll be.

Érdekes megállapításokat tesz a Martin, amely megállapítja, hogy maguk a radikálisok sem kívánják, hogy a Laval kormányt a baloldali Népfront kövesse a kormányon, hanem egy az összes középpártokat felölelő kormány megalakulását akarják. Ugyancsak a Martin szerint Lebrun elnök csütörtökön vagy pénteken jelöli ki Laval utódját.

Meghalt Ciorogariu Roman, ortodox román püspök

84 éves korában érte utól a halál az ősz főpapot

Oradea január 21.

Kedden a kora reggeli órákban pillanatok alatt terjedt el a hír a városban, — hogy Ciorogariu Roman ortodox román püspök hétfő éjjel meghalt. Az ősz püspök már hosszabb ideje betegeskedett és az utóbbi hetekben orvosai már látták, hogy közeledik a vég. Röviddel ezelőtt könyörgő istentiszteleteket tartottak az összes görög keleti templomokban az ősz püspök felgyógyulásáért. Hívei aggódó szeretettel vették körül az ősz főpapot betegágyánál, de Ciorogariu Roman ereje egyre hanyatlott.

Hétfőn az esti órákban beállott az agónia és éjjel 12 óra 20 perckor Ciorogariu

püspök 84 éves korában csendesen elhunyt.

Halála mély gyászba borította a görög keleti egyházat, amelynek kiemelkedő tagja volt. De megrendítette a halálhír az egész város közönségét, nemzetiségre és felekezetre való tekintet nélkül mert az ősz főpap személyét városzerte őszinte tisztelet és szeretet övezte.

A gyász jeléül a város összes középületeire kitűzték a fekete lobogót.

A görög keleti püspökségtől kapott értesülésünk szerint Ciorogariu püspök temetése csütörtök délelőtt megy végbe a püspökség Ciorogariu uccai palotájába.

Halotti ruhába öltözött és felakasztotta magát

Budapest, január 21.

Rákospalotán a Gábor Áron utca 36. számú ház lakói tegnap délbén egy órákor észrevették, hogy a házban lakó Marjón Ilona 52 éves asszony aki közös háztartásban élt Tóth Imre államvasuti altszittel lakásában felakasztotta magát és meghalt.

Az orvosi vizsgálat megállapította, — hogy az asszony az akasztás előtt ismeretlen mérgert vett be. Hátrahagyott bucsulevele szerint családi okok miatt követett el öngyilkosságot. Bucsulevelében azt is meghagyta, hogy abban a halotti ruhában

temessék el, amelyben elkövette az öngyilkosságot.

Időjárás

Valamivel hűvösebb idő, éjjel a mélyebb fekvési helyeken gyenge talajmenti fagyok. Élénkebb nyugati, délnyugati szél, több helyen eső, egyes helyeken zápor jellel. A szélvédett helyeken ködképződés.

5. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 január 28.

Munkaszünet lesz pénteken

A rendőrség közigazgatási ügyosztálya közli, hogy pénteken, január 24-én, a román fejedelemségek egyesülésének ünnepén munkaszünet tartandó. Az összes üzletek zárva tartandók. Üzemek és gyárak

nem dolgozhatnak. Csütörtök este az üzletek 8 óráig tarthaták nyitva.

A munkaszünetre való tekintettel a pénteki heti vásár elmarad.

Miért hívatta Frentiu püspök magához Boca városi tanácsost?

Polgármester és tanácsos különös vitája a tanácsülésen

A városi interimár bizottság keddi délutáni ülésén dr. Bledea polgármester kegyeletes szavakkal parentálta el Ciorogariu püspököt. Méltatta az elhunyt egyházfő érdemeit és javasolta, hogy jegyzőkönyvben örökítsék meg a püspök érdemeit, majd a gyász jeléül az ülést felfüggesztették.

Az ülés újramegnyitása után Boca Mihai esperes-tanácsos emelkedett szólásra és feltűnést keltő bejelentést tett. Bejelentette, hogy a legutóbbi ülésen nem vehetett részt mert Frentiu görög katolikus püspök magához hívatta és egy városi ügyből kifolyólag kérdőre vonta. Erről az ügyről csak dr.

Bledea polgármester tudhatott, ezért ő — Boca — megkérdi a polgármestert, hogy miért vádolta őt meg a püspöknél?

A különös interpellációra dr. Bledea azt a választ adta, hogy

ha Boca tanácsos úgy érzi, hogy megvádolták, terjesszen elő egy kérvényt a belügyminisztériumhoz, amely inspektort fog küldeni a vád bevizsgálására.

Hogy azonban mi képezi a szóbanforgó vád tárgyát, az nem derült ki sem az interpellációból, sem az arra adott válaszból.

A községi választások első eredményei bihormegyében

Sok helyen győzött az ellenzék

Mint ismeretes hétfőn kezdődtek meg a megyében a községi tanácsválasztások. Eddig 15 községből érkezett meg a választási eredmény amely a következőképp alakult ki:

Crutateag (Alesd) szavaztak 148-an. Megválasztottak 3 liberális 7 ellenzéki (független) tanácsost.

Burda (Beius) 109 szavazó. Megválasztottak 7 liberális 3 ellenzéki.

Bonesti 90 szavazó. Megválasztottak 5 liberális és 5 ellenzéki tanácsost.

Lazareniban 175-en szavaztak, 4 liberális, 6 ellenzéki tanácsost választottak.

Cherășigen 292 szavazó, 5 liberális és 5 ellenzéki, de ebből 3 szintén liberális.

Palotán 132 választó, 10 liberális tanácsost választottak.

Suplacul de Barcău 133 választó, 5 li-

berális és 5 ellenzéki tanácsos.

Homorogon 383 választó. Az arány 6 liberális 6 ellenzéki.

Cefa 386 szavazó. 6 liberális, 4 ellenzéki tanácsos.

Tamasda 470 szavazó, 5 liberális, 3 ellenzéki tanácsos az eredmény.

Santimreun 344 választó volt, 5:5 az arány.

Sarandon 186 választó. 5:5 az arány.

Bataron 444 választó, 4:6 az arány.

Talposon 548 szavazó, 4:6 az arány.

Cordaun 197-en választottak, 4 liberális és 6 ellenzéki az eredmény.

Az ellenzékiek a legtöbb helyen természetesen nemzeti pártiak, de vannak községek, ahol a liberálisok két pártra szakadtak. A magyarjaktól a községekben a Magyar Párt nyert többséget.

Rablók támadták meg Abessziniában az amerikai katonai delegáció vezetőjét

Tovább üldözik a déli sereget Grazziani katonái

Rómából jelentik: Suvich olasz külügyi államtitkar most tette közzé az olasz kormány válaszigjegyzékét a svéd kormány jegyzékére, amelyet a december 30-i dolo-i vöröskereszt különítmény bombázása miatt adott át. Az olasz kormány válaszigjegyzéke megállapítja, hogy a vöröskereszt különítmények gyakran kerülnek abba a zónába, ahol a hadműveletek folynak. Sajnálkozását fejezi ki, de megjegyzi, hogy a svéd vöröskereszt kórház bombázása véletlen volt.

Az olasz lapok megállapítják, hogy Grazziani tábornok óriási győzelme alkalmat adott egyes sajtóorgánusoknak, hogy addis-abebei forrásból olyan híradásokat közöljenek, melyek teljesen nélkülözik a valóságot. Ezzel szemben az olasz lapok megállapítják azt, hogy az olasz csapatok elfoglalták Baltid városát, amely 230 kilométernyire fekszik Abesszinia testében.

Rómából jelentik: A legújabb olasz hadi-jelentés szerint Grazziani tábornok csapa-

patai tovább folytatják előnyomulásukat. Grazziani tábornok rádión irányítja a seregeket. Az olasz jelentés szerint Desta herceg serege teljesen szétszűllött és az abesszini katonák egymásután adják meg magukat. Ezzel szemben az olasz csapatok szelleme kitűnő.

Hir szerint Nick kapitányt, az addis-abebei amerikai katonai delegáció vezetőjét Abesszinia bejében rablóbanda támadta meg és sorsáról semmit sem tudnak.

SZINHÁZ

Heti műsor:

Szerda délután 5 órakor: Három ember a hóban. Operett. Olcsó helyárakkal.

Szerdán este 9 a Katholikus Körben: Vad virág. 13 és 20 lejes helyárakkal.

Csütörtökön délután 5 órakor: Egy asszony hazudik. Fodor László nagysikerű bűnügyi színműve, olcsó helyárakkal.

Csütörtök este 9 órakor premier: Szeressük egymást. Operett újdonság, rendes helyárakkal.

Pénteken délután 5 órakor a Katholikus Körben: Érettségi.

Pénteken este 9 órakor premier: A Pityu Vigjáték újdonság először. A Katholikus Körben. 2 órák kacagás.

Szombaton este 9 órakor premier: Nászut Bécsben. Operett újdonság először. A budapesti színházi szezonban „Budapest-Wien” e. alatt a legnagyobb sikerű operett újdonság. Teljesen új díszletekkel. Ragyogó szereposztásban. Rendes helyárakkal.

Szerdai előadások. Szerdán délután 5 órakor Három ember a hóban című operett újdonság kerül színre olcsó helyárakkal, míg este 9 órakor a Katholikus Körben tart előadást a társulat, színre kerül a Vadvirág című operett Trillap Ilonkával a főszerepben.

Csütörtöki előadások. Csütörtök délután 5 órakor a nagysikerű Fodor László bűnügyi színmű, az Egy asszony hazudik lesz a színház műsorán olcsó helyárakkal, este 9 órakor premier: Szeressük egymást operett újdonság kerül színre rendes helyárakkal.

Pénteki előadások. Pénteken a Katholikus Körben tart előadást a színház. Délután 5 órakor a Napló előfizetőinek előadásában az Érettségi lesz műsoron, míg este 9 órakor a Pityu vigjáték újdonságnak lesz bemutató előadása szintén a Katholikus Körben, a Napló előfizetőinek.

Mozgósínházak műsora

Apoljó: A fekete angyal.

Fórum: Az elhibázott élet.

Helman: Végre egy uriaszony.

APRÓHIRDETÉSEK

„Egyéb nem fontos” jellegű levél van a kiadóban.

Újságírók számára fiukat és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban, Piata Mihai Viteazul 4. szám.

Szoba, konyha, spejzből álló lakás kiadó február 1-re. Értekezni a tűzoltóaktanyában Tripánál. 4232

Új magánház eladó. Comandantului rét, Costa Foru-u. 31. 4233

Alkalmazottak bejelentési nyomtatványai kapható Pásztor papírüzletben, Piata M. Viteazul 4.

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cini a kiadóhivatalban.

3 szobás fürdőszobás lakás — esetleg butorozva, — azonnalra kiadó. Str. Densuianu 19. 4032

Jobb fiatal leányt mindenestül felveszek. Főzés, mosás nincs. Silbermann, Piata Mihai Viteazul 6. 4229

Masszív hálószoba butor betéttel, klubfotelek, ruhazekrény, szelmonk, íróasztal, főgönytartók eladók. Str. Miron Pompiliu 1 kapu alatt balra.

Románul is tudó kisasszony délután 3—7 óráig 8 éves kisleány megle felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 4230

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keressünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Használt gyermekkoszt magas áron vesz Mercur üzlet Str. Nic. Jorga. 4235

Niueved-Kügypusztán jó forgalmu kocsmá nagy telekkel együtt eladó. Cím: Kiss, Oradea, str. Berthelot 9. 4238

Márudák rakományát nagy tételben szövet, téli áru és öltöny hozzávalókkal bővítettem ki, hihetetlen olcsó árakkal. Pavel-u. 27. 3167

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA
Telefon: 380.

6 oldal
"ERDELYI MAGYARSÁG"
1936. január 23.